

کودک آزاری چیست ؟

به چه رفتارهایی کودک آزاری می گوئیم ؟

کودکان به علت ویژگی هایی که از نظر سنی دارند ، بسیار آسیب پذیرند و نیاز به حمایت و مراقبت ما دارند . اما گاهی بزرگسالان ، به دلایل مختلف ، به جای حمایت و مواظبت از کودکان آنان را مورد آزار قرار می دهند . کودک آزاری شامل رفتارهایی است که توسط افراد دیگر ، خصوصاً بزرگسالان ، نسبت به کودکان انجام می گیرد و به نوعی به سلامت جسمی و روانی آنان آسیب می رساند که به صورت تصادفی انجام می شود و کودک آزاری به حساب نمی آید ، مانند این که کودکی به علت تصادف با اتومبیل دچار نقص جسمی شود .

کودک آزاری چگونه صورت می گیرد ؟

کودکان به صورت های مختلف مورد آزار قرار می گیرند :

1 (کودک آزاری جسمی :

یعنی رفتارهایی که به جسم کودک صدمه می زند ، مانند کتک زدن ، سوزاندن ، مجروح کردن ، شکستن و ...

2 (کودک آزاری روانی :

شامل رفتارهایی است که به سلامت روانی کودک آسیب می رساند ، مانند توهین کردن ، ترساندن ، تحقیر کردن ، تبعیض و ...

3 (بی توجهی و غفلت :

یعنی توجه نکردن به نیازهای اساسی کودکان مانند تغذیه ، بهداشت ، پوشاک ، آموزش و ... در حدی که به سلامت جسمی و روانی آنان آسیب برسد .

4 (سوء استفاده :

کودکان در ارتبابط با ما وادما در ، واداشتن آن ها به کارهای دشوار ، سوء استفاده جنسی به صورت های مختلف و ...

چرا کودکان مورد آزار قرار می گیرند ؟

1 (نا آگاهی والدین :

گاهی والدین یا افراد دیگر که بچه ها را می رسانند ، نمی دانند که رفتار آن ها کودک آزاری است ، مانند کسانی که کودکان را تنبیه بدنی می کنند و تحقیر و توهین قرار می دهند ، به نیازهای اساسی آن ها توجهی ندارند و این رفتارها را عادی و معمولی می دانند .

2 (مشکلات اقتصادی :

فقر سبب می شود که نگران از دسترسی به نیازهای اساسی خود مانند آمزش ، بهداشت ، تغذیه و ... محروم شوند یا بلبیطت فشارهای مالی با رفتارهایی مانند پرخاشگری خشن و بی توجهی و ... کودک آن را مورد آزار قرار می دهند .

3 (اعتیاد :

اعتیاد به علت خصوصیتی که در افراد ایجاد می کند ، مانند پرخاشگری ، بی مسئولیت ، کاهش عواطف و ... سبب می شود که کودکان مورد آزار ، به ویژه از نوع سوء استفاده ، قرار گیرند .

بیماری های روانی :

در صورتی که والدین به بیماری های روانی مبتلا باشند ، با رفتارهایی مانند تنخویی ، خشنونت ، ناسازگاری ، بی توجهی و ... که ناشی از بیماری روانی آن هاست ، سبب آزار کودکان می شوند .

5 (مشکلات خانوادگی :

شاجرات شدید و طولانی والدین ، جمعیت زیاد خانواده ها ، شیوه های تربیتی نامناسب ، در برخی موارد وجود ناپدری و نامادری و ... سبب می شود که کودکان مورد آزار قرار گیرند ، تا حدی که مشکلات خانوادگی یکی از دلایل کودک آزاری به شمار می رود .

6 (مشکلات کودکان :

کودکانی که مشکلات نسبتاً پایدار و شدید دارند بیشتر از سایر کودکان مورد آزار قرار می گیرند ، به عنوان مثال ، کودکانی که به بیماری های جسمی مزمن و طولانی مدت یا مشکلات رفتاری ، پرخاشگری ، بیقراری ، بیش فعالی ، اضطراب ، شب ادراری و دچارند ، به علت مشکلاتی که برای بزرگسالان ایجاد می کند و نیز به سبب نا آگاهی والدین از این مشکلات ، اغلب مورد آزار جسمی و روانی قرار می گیرند .

7 (مشکلات مدرسه :

که در مدرسه برای دانش آموزان ایجاد می شود ، مانند انتظار به پیش از حد ، ندیدن تفاوت ها ، ایجاد اضطراب ، ترس و رقابت های شدید ، تبعیض ، تنبیه بدنی ، تحقیر و توهین و ... سبب آزارهای جسمی و روانی کودکان می شوند .

چگونه می توانیم کودک آزاری را کاهش دهیم ؟

1 (کودکان را بیشتر و بهتر بشناسیم :

شناخت کودکان و نیازهای آنان سبب می شود که رفتار بهتری با آن ها داشته باشیم برای این کار می توانیم از روش های مختلف مانند خواندن کتاب های مناسب ، شرکت در کلاس های آموزشی ، مشورت کردن با افراد آگاه و ... استفاده کنیم .

2 (علت کودک آزاری را بشناسیم :

کودک آزاری مانند هر رفتار دیگری علتی دارسببی کنیم علت آن را پیدا کنیم و با برطرف کردن آن ، کودک آزاری را کاهش دهیم . ممکن است برخی از مشکلات را نتوانیم از بین ببریم ، در آن صورت پذیرش آن بهتر از آزار دادن کودکان است .

3 (از دیگران کمک بگیریم :

کمک گرفتن و مشورت کردن نشانه ی هوشیاری و آگاهی است ، نه ناتوانی . برای کاهش مشکلات خود می توانیم از مراکز مشاوره ی حضوری و تلفنی ، سازمان های غیر دولتی ، افراد آگاه و ... کمک بگیریم .

4 (آرامش خود را حفظ کنیم :

زندگی همیشه با مشکلات همراه است ، سعی کنیم خشم خود را کنترل کنیم و برای مشکلات چاره جویی نماییم . بسیاری از کودک آزاری ها در شرایطی انجام می گیرد که والدین قادر به کنترل خشم خود نیستند . کنترل خشم آموختنی است و می توانیم با تمرین بر خشم خود غلبه کنیم .

کودک آزاری چه زیان هایی برای کودکان دارد ؟

کودکی ، دوران رشد و شکل گیری شخصیت است . انواع کودک آزاری در این سال های حساس و مهم ، به رشد و سلامت آنان آسیب های جدی می رسد . کودکان آزار دیده در همه ی جنبه های رشد ، مانند رشد جسمی ، ذهنی ، روانی و اجتماعی با مشکلات و نارسایی های فراوان رو به رو خواهند شد . بررسی های انجام شده نشان می دهد دبستان یازده سالگی که در دوران کودکی آزار و بدرفتاری دیده اند ، در بزرگسالی خود به آزار کودکان پرداخته اند و این بزرگ ترین زیان کودک آزاری است که سبب تداوم آن می شود .

چگونه می توانیم از کودک آزاری پیشگیری کنیم ؟

پیشگیری همیشه بهتر ، آسان تر و سریع تر از درمان است .

برای پیشگیری از کودک آزاری می توانیم از راه کارهای زیر استفاده کنیم :

1. در ازدواج و تشکیل خانواده ، خودداری از ازدواج های تحمیلی ، ناشناخته ، شدتاب زده و ازدواج در سنین پایین .

2. توجه به تنظیم خانواده و شمار مناسب فرزندان .

3. افزایش آگاهی خود در زمینه پرورش فرزندان و شیوه های مناسب رفتار با آنان .

4. پذیرش مسئولیت ها و انجام وظایف خود به عنوان پدر ، مادر ، معلم ، سرپرست و ... نسبت به کودکان .

5. آشنایی با حقوق و نیازهای اساسی کودکان

6. توجه به سلامت جسمی و روانی خود و کاهش فشارهای عصبی و مشکلات رفتاری خود که سبب کودک آزاری می شود .

7. تقویت روابط گرفتن ، هنگام برخورد با مشکلات و آشنایی با مرکز حمایتی ، مشاوره و کمک در مورد کودکان و خانواده ها .